

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र सूचनाको हक सम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको आ.व. २०७९।८० को
दोस्रो त्रैमासिक (कार्तिक - पौष) को प्रगति विवरण

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

सिंहदरबार, काठमाडौं

त्रैमासिक प्रतिवेदन (२०७९ कार्तिक देखि २०७९ पौषसम्म)

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको स्वरूप र प्रकृति

विश्वका हरेक मुलुकमा व्यक्ति विशेषको प्रमाणीकरणका लागि सरकारको तर्फबाट नागरिक पहिचान पत्र प्रदान गर्ने गरेको पाइन्छ। नेपालमा पनि सरकारको तर्फबाट नागरिक लागिलाई प्रदान गर्ने सेवा तथा सरकारको नियन्त्रण एवं अनुगमनमा अन्य सार्वजनिक निकायले प्रदान गर्ने सेवाका लागि सरकारबाट जारी गरिएको व्यक्ति पहिचान पत्रलाई उपयोग गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने कार्य भैरहेको छ। नेपालमा नागरिक पहिचानको मुख्य आधारको रूपमा नेपाली नागरिकता प्रमाण पत्र प्रदान गर्ने अभ्यास विगत लामो समयदेखि हुँदै आएको छ। एकीकृत, सुदृढ एवं प्रविधिमैत्री प्रणालीको अभावमा एउटै मानिसका विभिन्न ठाउँमा फरक-फरक पहिचान हुन सक्ने सम्भावना रहेको अवस्थामा सर्वप्रथम आर्थिक वर्ष २०६६।०६७ को बजेट वक्तव्यको शान्ति सुरक्षा जनताको अपेक्षा शीर्षकमा “सबै नेपाली नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रको रूपमा निर्वाचनमा समेत प्रयोग गर्न सकिने गरी फोटो सहितको बायोमेट्रिक स्मार्टकार्ड वितरण गरिने छ। वृद्ध भत्ता तथा अन्य सामाजिक सुरक्षा भत्ताहरु पनि यसै कार्डको प्रयोग गरी जुनसुकै बैंकबाट रकम निकाल्न सकिने व्यवस्था गरिने छ। यो परिचयपत्र सम्बन्धी व्यवस्थाको कार्यान्वयन, व्यक्तिगत घटना दर्ताको केन्द्रीय अभिलेखन र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि एउटा छुट्टै केन्द्रीय निकाय खडा गरिने छ” भनी उल्लेख गरिएको थियो।

नेपाल सरकारको २०६७।३।१६ गते को निर्णय अनुसार गृह मन्त्रालय अन्तर्गत विभागीय निकायको रूपमा मिति २०६७।४।१ गते राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना भयो। त्यस्तै तत्कालीन स्थानिय विकास मन्त्रालय अन्तर्गत विभागीय निकायको रूपमा मिति २०७१।६।३० मा पञ्जीकरण विभागको स्थापना भयो। नेपाल सरकार, मन्त्रीपरिषद्को मिति २०७५/०६/२८ गतेको निर्णय अनुसार गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन केन्द्र र संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तर्गत जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद र बसाइँ सराई जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरुको दर्ता व्यवस्थापन एवं नियन्त्रण र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको सञ्चालन व्यवस्थापनको प्रमुख जिम्मेवारी रहेको केन्द्रीय पञ्जीकरण विभाग एकीकरण भई गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहने गरी राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग गठन भएको छ।

नेपाल सरकारको कार्य विभाजन नियमावली अनुसार गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन, पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी विषय उल्लेख भएकोले यस विभागले सम्पादन गर्ने कार्यहरु मुलुकको शान्ति, सुरक्षा, सुव्यवस्था एवं सुशासन र समृद्धिसँग प्रत्यक्ष सम्बन्धित रहेको छ।

नेपालको संविधानको धारा १५ मा नेपालको प्रत्येक नागरिकको परिचय खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने व्यवस्था छ भने धारा ५१ (च) (५) “राष्ट्रिय आवश्यकता अनुसार सूचना प्रविधिको विकास र विस्तार गरी त्यसमा सर्वसाधारण जनताको सहज र सरल पहुँच सुनिश्चित गर्ने तथा राष्ट्रिय विकासमा सूचना प्रविधिको उच्चतम उपयोग गर्ने।”, धारा ५१ (च) (७) “एकीकृत राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना

प्रणाली विकास गरी नागरिकका सबै प्रकारका सूचना र विवरणहरू एकीकृत रूपमा व्यवस्थापन गर्ने तथा यसलाई राज्यबाट उपलब्ध हुने सेवा सुविधा र राष्ट्रिय विकास योजनासँग आवद्ध गर्ने ।" धारा ५१ (च) (८) "जनसांख्यिक तथ्यांकलाई अद्यावधिक गर्दै राष्ट्रिय विकास योजनासँग आवद्ध गर्ने ।" धारा ४३ "आर्थिक रूपले विपन्न, अशक्त र असाहय अवस्थामा रहेका, असाहय एकल महिला, अपाङ्गता भएका, बालबालिका, आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने तथा लोपोन्मुख जातीका नागरिकलाई कानून बमोजिम सामाजिक सुरक्षाको हक हुनेछ ।" संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन, पञ्जीकरण व्यवस्थापन र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम व्यवस्थापनको क्रममा सरकारका विभिन्न नीति कार्यक्रम तथा बजेटमा प्रत्येक नागरिकलाई बहुउपयोगी राष्ट्रिय परिचयपत्रको रूपमा बायोमेट्रिक स्मार्टकार्ड वितरण गर्ने परिकल्पना गरेको देखिन्छ । विभिन्न दस्तावेजमा उल्लेख भएको सन्दर्भलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिको रूपमा विश्लेषण गरिएको छ ।

पन्ध्रौँ योजना: पन्ध्रौँ योजनाले नागरिकका सूचना र विवरण सहितको राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रणाली विकास गरी अर्थतन्त्रको औपचारिकीकरण तथा सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यका साथ राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा घटना दर्ता कार्यक्रमलाई रुपान्तरणकारी आयोजना (Game Changer Program) का रूपमा राखेको ।

नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम (आ.व. २०७९/८०): राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई तदारुकताकासाथ वितरण गरिनेछ । यसलाई सबै प्रकारका सेवाप्रवाहमा क्रमश आवद्ध गर्दै लगिनेछ । व्यक्तिगत घटना दर्तालाई विधुतीय प्रणालीमा आवद्ध गरी वडास्तरसम्म विस्तार गरिनेछ । सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई एकद्वार प्रणालीबाट सञ्चालन गरिनेछ ।

डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६ मा रहेको व्यवस्था: डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क कार्यक्रम कार्यान्वयन योजनामा क्र.सं. १४ को पहल/संकेत ०१.१४ मा राष्ट्रिय बायोमेट्रिक परिचयपत्र लागू गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

आ. व. २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य: आ.व. २०७८।७९ को बजेट मार्फत ७० लाख नागरिकको विवरण संकलन गरी ३० लाख नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको थियो भने आ व २०७९।०८० को बजेटमा विभिन्न बुँदाहरूमा यस्तो व्यवस्था गरिएको छ:

बुँदा नं १८६: विपन्न, जेष्ठ नागरिक, एकल महिला र सिमान्तकृत वर्ग तथा समुदाय लक्षित सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छ । राजनितिक परिवर्तनको आन्दोलनमा बलिदान गर्ने परिवारको लागि प्रदान हुँदै आएको जिवनवृत्ति रकमलाई निरन्तरता दिएको छ ।

बुँदा नं १८७ : सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत हाल ७० वर्षमाथिको उमेर समुहका जेष्ठ नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान गरिएकोमा आगामि आर्थिक वर्षदेखि यसको दायरा बढाई ६८ वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकलाई समेत सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता नलिन स्व:घोषणा गर्ने लाभग्राहीहरूलाई सरकारद्वारा सम्मान गरिनेछ ।

बुँदा नं १८८: सामाजिक संरक्षण र सुरक्षा कार्यक्रमलाई यथार्थपरक र वस्तुनिष्ठ रूपमा एकद्वार प्रणालीमार्फत सञ्चालन गर्न सामाजिक आर्थिक सूचना सहितको एकीकृत लगत राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

बुँदा नं ३५४: दुई वर्षभित्र सबै नेपाली नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ। आगामि आर्थिक वर्षभित्र थप २० लाख नागरिकहरूलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ। वैयक्तिक सूचना प्रणालीलाई भरपर्दो र व्यवस्थित बनाउन व्यक्तिगत घटना दर्तालाई विद्युतीय प्रणालीमा आवद्ध गरी सबै वडासम्म विस्तार गरिनेछ।

गृह प्रशासन सुधार योजना, २०७८

क) नीतिगत र कानूनी सुधार

- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७७ संशोधन गर्ने,
- १ वर्षभित्र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा,
- १ वर्षभित्र एकिकृत सामाजिक लगत (ISR) सम्बन्धी कार्यविधि/मापदण्ड तर्जुमा गर्ने,
- अभियान अवधिभर राष्ट्रिय माहौल सिर्जना गर्ने र अन्तर आवद्धतामा सरोकारवाला निकायहरूको चासो र सरोकारमा अभिवृद्धि गर्ने।

ख) शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण

- राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण संकलन अभियानमा शान्ति सुरक्षाको आवश्यक व्यवस्था गर्नपर्ने,

ग) संगठनात्मक सुधार एवं भौतिक पूर्वाधार निर्माण

- १ वर्षभित्रमा O&MSurvey गरी आवश्यक कर्मचारीको दरबन्दी कायम गर्ने।
- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको लागि थप भवनको व्यवस्था गर्नुपर्ने,

घ) जनशक्ति व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास

- राष्ट्रिय परिचयपत्र, व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षासँग सम्बद्ध सबै निकायको निरन्तर संस्थागत क्षमता विकास गर्ने

च) सेवा प्रवाह र सुशासन

- २ वर्षभित्र २ (दुई) करोड नागरिकको राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि विवरण संकलन गर्ने।
- २ वर्षभित्र १ (एक) करोड नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रको वितरण गर्ने।
- २ वर्षभित्र व्यक्तिगत घटना दर्ताको पहुँच विस्तार गरी ८० प्रतिशत सम्म पुर्याउने।
- २ वर्षभित्र अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्पूर्ण (६७४३) वडामा विस्तार गर्ने।
- २ वर्षभित्र सबै स्थानीय तहबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गर्न व्यवस्था मिलाउने।

छ) अध्ययन अनुसन्धान तथा सूचना प्रविधिमा आधारित गृह प्रशासन

- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली (VERSP-MIS) लाई सुदृढीकरण गर्ने।

ज) समन्वय सहजीकरण

- २ वर्षभित्र राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन प्रणाली (NIDMIS) सँग अन्य निकायको सेवा प्रवाह सम्बन्धी रहेका विद्युतीय प्रणालीलाई आवद्ध गर्ने।

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको काम, कर्तव्य र अधिकार

- राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास, स्थापना र संचालन गर्ने।

- नागरिकका वैयक्तिक र जैविक विवरण संकलन, भण्डारण र प्रशोधन गर्ने ।
- राष्ट्रिय परिचय नम्बर सहितको परिचयपत्र वितरण र सार्वजनिक सेवासँग आबद्धता गर्ने ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थापन गर्ने ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास, स्थापना र संचालन गर्ने ।
- व्यक्तिगत घटनाको वैज्ञानिक रूपमा दर्ता एवं अभिलेखीकरण गर्ने ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा प्रभावकारिता ल्याउन नीतिगत व्यवस्थापन गर्ने ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा आधुनिकीकरण गर्ने ।
- सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गरी उक्त प्रणालीमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरूको विवरण प्रविष्टि र व्यवस्थापन गर्ने ।

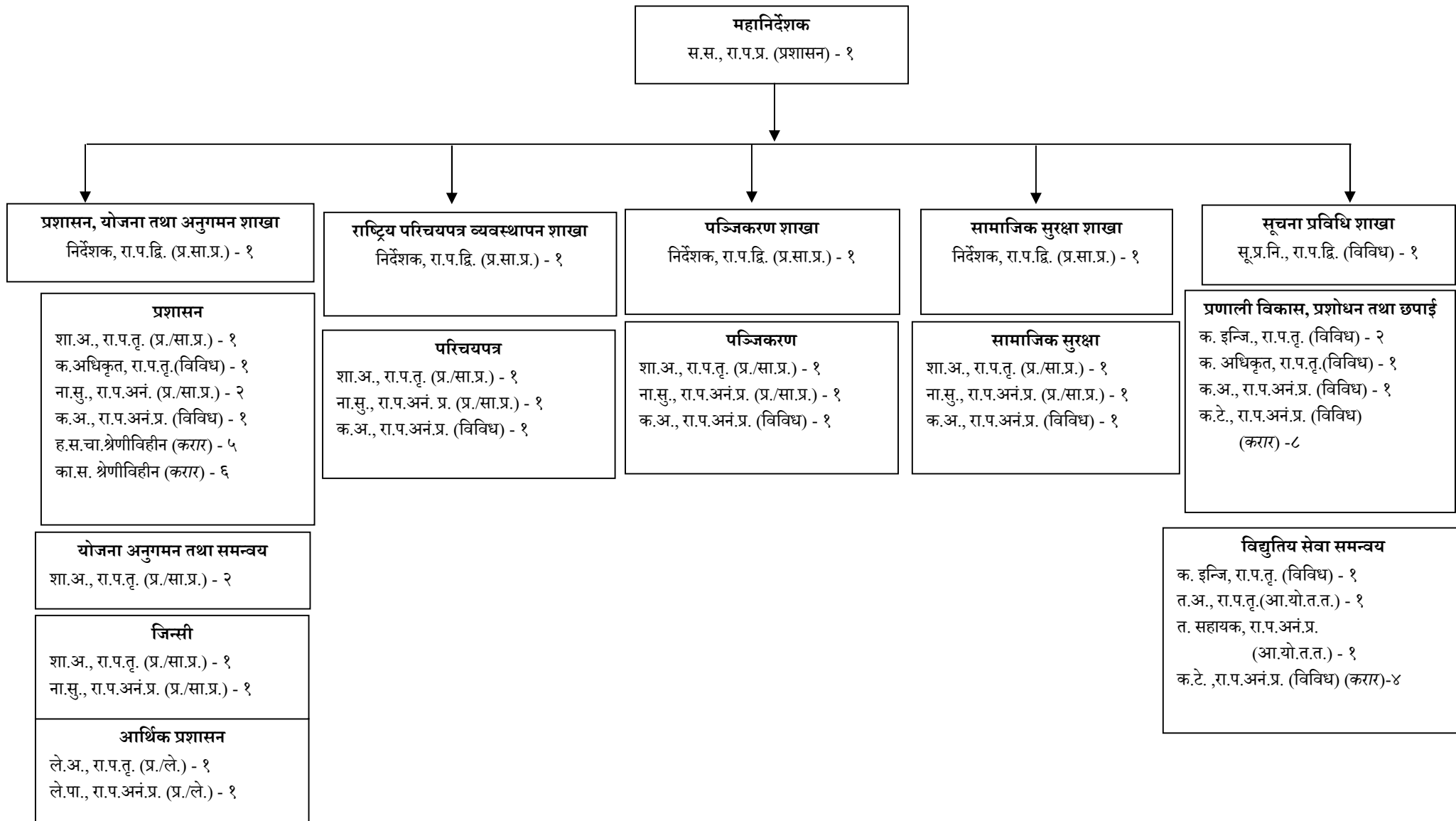
राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको संगठन संरचना

अनुसूची - १

हाल विद्यमान रहेको जनशक्ति विवरण स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ति (स्थायी र करारदर्फ)

सि.नं.	पद	तह	सेवा/समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति			रिक्त
					स्थायी	काज	करार	
१	महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन	१	१	-	-	०
२	निर्देशक	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन	४	४	-	-	०
३	सूचना प्रविधि निर्देशक	रा.प.द्वितीय	नेपाल विविध	१	१	-	-	०
४	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	१०	७	३	-	०
५	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन, लेखा	१	१	-	-	०
६	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल विविध	२	२	-	-	०
७	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	नेपाल विविध	३	२	-	-	१
८	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	नेपाल प्रशासन	१८	६	५	-	७
९	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	नेपाल प्रशासन, लेखा	१	१	-	-	०
१०	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	नेपाल विविध	५	३	-	१	१
११	तथ्यांक अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	१	०	-	-	१
१२	तथ्यांक सहायक	रा.प.अनं.प्रथम	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	१	१	-	-	०
१३	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृतीय		१०	-	-	९	१
१४	कम्प्युटर टेक्सिसियन	रा.प.अनं.प्रथम		१२	-	-	९	३
१५	विवरण दर्ता अपरेटर			१०६६	-	-	८९०	१७६
१६	हलुका सवारी चालक	श्रेणीविहीन		५	-	-	५	०
१७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहीन		८	-	-	८	०
जम्मा				११४९	२९	८	९२१	१९०

सि.नं.	पद	तह	सेवा/समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति करार	रिक्त

१	Senior Procurement Specialist			१	१	०
२	Financial Management Specialist			१	०	१
३	Payment Specialist			१	०	१
४	Monitoring and Evaluation Specialist			१	०	१
५	Communication Specialist			१	०	१
६	Communication Officer			१	१	०
७	Procurement Officer			१	०	१
८	Program Officer			१	०	१
९	MIS Team Leader			१	१	०
१०	System Analyst			२	१	१
११	Senior Database Analyst			१	१	०
१२	Grievance Manager			१	०	१
१३	Senior Software Developer			१	१	०
१४	Senior Support Engineer			१	०	१
१५	MIS Developer/ Programmer			४	३	१
१६	MIS Training Support Staff			४	२	२
१७	Technical Document Writer			१	०	१
१८	Assistant DBA			२	०	२
१९	Senior Account Assistant			१	१	०
२०	Account Assistant			३	०	३
२१	Project Admin Assistant			२	२	०
२२	MIS Operator			१०००	९९८	२
२३	Field Assistant			१०००	९९७	३
२४	Driver (Support Staff)			२	२	०
२५	Office assistant (Support Staff)			२	२	०
जम्मा				२०३६	२०१३	२३

सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना (SSSPCR) को आयोजना व्यवस्थापन इकाईमा कार्यरत

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

- पञ्जीकरण शाखा: निर्देशक, श्री मीना अर्याल, सम्पर्क नं ९८५१३००५२१
- प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा: निर्देशक, श्री लक्ष्मण ढकाल, सम्पर्क नं ९८५१३००५२२
- राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा: निर्देशक, श्री कृष्ण पौडेल, सम्पर्क नं ९८५१३००५१९
- सूचना प्रविधि शाखा: सूचना प्रविधि निर्देशक, श्री मुकेश रेग्मी, सम्पर्क नं ९८५१३००५२०
- सामाजिक सुरक्षा शाखा: निर्देशक, श्री सागरमणि पाठक, सम्पर्क नं ९८५१३००५१८

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागबाट प्रदान गरिने सेवा

- १) प्रत्येक नेपाली नागरिकहरूलाई वैयक्तिक र जैविक विवरण सहितको स्मार्ट कार्ड प्रविधिमा आधारित परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र सोको व्यवस्थापन गर्ने,
- २) व्यक्तिगत घटना दर्ताको व्यवस्थापन गर्ने,
- ३) सामाजिक सुरक्षा भत्ताको कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्ने।

सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ (पहिलो संशोधन) र नियमावली २०७७ बमोजिम
- सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ र नियमावली २०७६ बमोजिम

निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी: सम्बन्धित शाखाबाट पेश भएको टिप्पणीको आधारमा महानिर्देशकबाट निर्णय हुने।

निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी: महानिर्देशक

दोस्रो त्रैमासिक (२०७९ कार्तिकदेखि पौषसम्म) मा सम्पादित कामको विवरण:

१. राष्ट्रिय परिचयपत्र तर्फ

➤ राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकको विवरण संकलन

- हालसम्म: १०७२९२५६ जना (अभियानमार्फत ८१५३८९६ र इकाईमार्फत २५७५३६०)

➤ २०७९ पौष मसान्तसम्म अभियान सम्पन्न

- जिल्ला: ताप्लेजुङ, पाँचथर, संखुवासभा, ओखलढुङ्गा, झापा, तेह्रथुम, उदयपुर, खोटाङ, सल्यान, गुल्मी, पाल्पा, नवलपरासी (बर्दाघाट सुस्ता पूर्व), चितवन, सिन्धुली, काभ्रेपलाञ्चोक, कन्चनपुर, अछाम, डडेलधुरा, डोटी, मनाङ, नवलपरासी (बर्दाघाट सुस्ता पश्चिम), कास्की, मकवानपुर, भोजपुर, इलाम, सुर्खेत, कैलाली, स्याङ्जा, भक्तपुर, धनकुटा, सर्लाही, सिन्धुपाल्चोक, रुकुम(पश्चिम), तनहुँ, पर्वत, सप्तरी, रुपन्देही, बैतडी, सुनसरी, ललितपुर, बर्दिया, दोलखा, दार्चुला, गोरखा, बागलुङ । (४५ जिल्ला)
- स्थानीय तह: ४६३ वटा
- वडा: ४२९१ वटा

➤ २०७९ पौष मसान्तसम्म अभियान सञ्चालनमा रहेका जिल्ला:

- मोरङ, कपिलवस्तु, मुस्ताङ, काठमाडौँ, बझाङ, दाङ, सिराहा, धनुषा, धादिङ, बाँके, रामेछाप, बारा, पर्सा, रौतहट, महोत्तरी, लमजुङ । (१६ जिल्ला)

➤ २०७९ कार्तिक देखि पौषसम्मको मासिक विवरण संकलन :

महिना	जम्म संकलन (जना)	विवरण संख्या	अभियान मार्फत संकलन (जना)	विवरण संख्या	दर्ता इकाई स्टेशन मार्फत विवरण संकलन संख्या (जना)	अभियान सम्पन्न जिल्ला संख्या (वटा)	अभियान सम्पन्न स्थानीय तह संख्या (वटा)	अभियान सम्पन्न वडा संख्या (वटा)
कार्तिक	४०३११८		२५३५३४		१४९५८४	३	१४	११३
मंसिर	३३८५०४		१९००७३		१४८४३१	१	२३	१०६
पौष	४३६११९		२७६२५७		१५९८६२	२	१०	१३७
जम्मा	११७७७४१		७१९८६४		४५७८७७	६	४७	३५६

➤ तालिम तथा अभिमुखीकरण

- प्रतिक्षा सूचिमा रहेका ५६ जना प्रतियोगीहरूलाई विभागमा ९ दिनको विवरण दर्ता अपरेटरको राष्ट्रिय परिचयपत्र सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सम्पन्न ।
- बाँके जिल्लामा ३२ जना रुजु अधिकारीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको ।
- काठमाडौंको गोकर्णेश्वर नगरपालिकामा २३ र कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकामा २६ गरि जम्मा ४९ जना रुजु अधिकारीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण संकलन सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको ।
- रामेछाप जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रम सम्बन्धी जम्मा ८६ जनाको सहभागितामा रुजु अधिकारी (३६) र जिल्लास्तरीय समन्वय तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न (५०) ।
- बझाङ जिल्लामा रुजु अधिकारी तथा जनप्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय तहका कर्मचारीहरु ७९ जनाको सहभागितामा जिल्लास्तरीय समन्वय तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न ।
- बारामा ६९, पर्सा ७१ र रौतहट जिल्लामा ६८, लमजुङ ५६ र महोत्तरी ४८ गरी जम्मा ३१२ जनाको सहभागितामा राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान कार्यक्रम सम्बन्धी जिल्लास्तरीय समन्वय तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न ।

२. पञ्जीकरण तर्फ

- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्थामा भएका कतिपय दुविधाका सम्बन्धमा स्पष्ट हुनेगरि सबै स्थानीय तह तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूलाई १३ बुँदे परिपत्र गरिएको ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता Online प्रणालीमा नगएका वडा कार्यालयहरूलाई Online प्रणालीमा जानको लागि ताकेता गरिएको र हाल सम्म ६५१७ वडा कार्यालयहरु Online प्रणालीमा गईसकेको ।

➤ अनलाईनमार्फत पौष मसान्तसम्म भएका व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कूल विवरण:

- अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या - ६५१७
- जन्म - २३४४६३५
- मृत्यु - ५९०५३८
- विवाह - ९४४६९२
- सम्बन्ध विच्छेद - ३६६७३
- बसाई सराई - ५३०१२९
- कूल जम्मा घटना दर्ता संख्या - ४४,४६,६६७

➤ अनलाईनमार्फत कार्तिक देखि पौषसम्म मासिक रुपमा भएका व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण:

महिना	अनलाईन मार्फत दर्ता भएका संख्या (वटा)						अनलाईन मार्फत शुरुवात गर्ने
	जन्म	मृत्यु	विवाह	बसाई	सम्बन्ध	जम्मा	

				सराइ	विच्छेद		वडा संख्या (वटा)
कार्तिक	५५०८९	१४७१५	२२८००	१०५२२	१४६९	१०४५९५	२८
मंसिर	६१५७५	१४५०३	२५१७८	१२११२	१५१७	११४८८५	२८
पौष	६७३१९	१६१६०	२७८८२	१३२७४	१७६४	१२६३९९	४१
जम्मा	१८३९८३	४५३७८	७५८६०	३५९०८	४७५०	३४५८७९	९७

३. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तर्फ

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरूले परिचयपत्र नवीकरण गर्ने म्याद श्रावण १ देखि कार्तिक मसान्त सम्म रहेको र उक्त समयमा जम्मा ३१,०१,१९४ जना लाभग्राहीको परिचयपत्र नवीकरण भएको।
- कतिपय बैंकहरूमा भत्ता प्राप्त गर्न अयोग्य व्यक्ति, हुदै नभएको व्यक्तिको नाममा तथा एउटै व्यक्तिको दोहोरो खाता समेत खोलिएर रकम जम्मा भएको र लगतकट्टा हुनुपर्ने व्यक्तिको नाममा समेत रकम बाँकी भई हाल निष्क्रिय अवस्थामा रहेको साथै केही बैंकमा सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम Parking/Settlement/Payable Account लगायतको खातामा जम्मा भई बाँकी भएको पाइएकोले सबै बैंकहरूलाई उक्त रकमको विवरण उपलब्ध गराउन पत्राचार गरिएको।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा बैंकहरूको मुख्य अनलाइन प्रणाली र यस विभागको **VERSP-MIS** प्रणालीबिच आवद्धता गर्न **API (Application Programming Interface)** प्रणाली तयार गर्न खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाइएको।
- “सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको प्रभावकारितामा सरकार र नागरिकको भूमिका” विषयक प्रदेशस्तरीय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम मिति २०७९ पुष २९ गते, कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतमा सम्पन्न भएको।

➤ पौष मसान्तसम्म सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको संख्या:

- जेष्ठ नागरिक (६८ वर्ष भन्दा माथि) १५५६७५१ (४३.२७%)
- जेष्ठ नागरिक (क्षेत्र तोकिएको ६० वर्ष उमेर पुगेका) १६३५० (०.४५%)
- जेष्ठ नागरिक दलित (६० वर्ष उमेर पुगेका) १४९५२४ (४.१६%)
- जेष्ठ नागरिक (एकल महिला) २१००५९ (५.८४%)
- विधवा ३५६२४८ (९.९०%)
- पुर्ण अपाङ्गता (क वर्ग) ६३१०१ (१.७५%)
- अति अशक्त अपाङ्गता (ख वर्ग) १३१३७२ (३.६५%)
- लोपोन्मुख जाती २१७६८ (०.६१%)
- लोपोन्मुख जाति (बालबालिका) ३४५ (०.०१%)

- बालबालिका (दलित) ३४६५०३ (९.६३%)
  - बालबालिका (क्षेत्र तोकिएको) ७४५९६१ (२०.७३%)
- लाभग्राहीको संख्या कुल जम्मा ३५,९७,९८२

४. अन्य:

- सेवा आवद्धता कार्य सञ्चालन कार्यविधि स्विकृत भएको।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यविधि २०७९ को मस्यौदा तयार भएको।
- राष्ट्रिय परिचयपत्र NID Smart Card Personalization Machine थप १ थान खरिद गरि विभागमा प्राप्त भइसकेको।
- राष्ट्रिय परिचयपत्र स्मार्ट कार्ड (तेस्रो लटको ३०,००,०००) खरिद गरि प्राप्त भएको र गुणस्तर परिक्षणका लागि नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभागमा पठाइएको।

गुनासो सम्बोधन तर्फ

- २०७९ पौष महिनासम्म गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीमार्फत गुनासो दर्ता भएको संख्या जम्मा ५०० वटामा विभागसँग सम्बन्धित ४९० फछ्यौट र १० वटा प्रकृत्यामा रहेको।
- २०७९ पौष महिनासम्ममा ईमेलमार्फत प्राप्त भएका गुनासो कुल जम्मा २४३ वटा मध्ये सबै २४३ वटै शतप्रतिशत फछ्यौट भएको।
- हेलो सरकार मार्फत २०७९ पौष महिनासम्ममा प्राप्त गुनासो २२१ मध्ये २२० फछ्यौट भएको र १ वटा प्रकृत्यामा रहेको।

चालु आ.व. पौष मसान्तसम्मको भौतिक प्रगति

आ.व. २०७९/०८० पौष मसान्तसम्मको Milestone प्रगति विवरण

कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलाप	Milestone को	Milestone को संख्याको आधारमा प्रगति अवस्था			
		संख्या	(८०-१००%)	आंशिक (५०-	आंशिक (२०-	आंशिक (०-

	संख्या		प्रगति)	८०% प्रगति)	५०% प्रगति)	२०% प्रगति)
राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता	१०	१९	९	२	१	७
सामाजिक सुरक्षा तथा	४	१०	४	१	१	४
जम्मा	१४	२९	१३	३	२	११
प्रगति प्रतिशत			४४.८२	१०.३४	६.८९	३७.९३

वित्तीय प्रगति

ब.उ. शि. नं. ३१४०१०११३/४ चालु आव २०७९/८० को खर्चको स्थिति विवरण/खर्च प्रतिशत (रकम रु हजारमा)

बजेटको प्रकार	कुल बजेट			पौष महिनासम्मको जम्मा खर्च			खर्च प्रतिशत	
	नेपाल सरकार	IDA	जम्मा	नेपाल सरकार	IDA	जम्मा खर्च	नेपाल सरकार	IDA
पूँजित	२७६१२०	९२१००	३६८२२०	११६८७४.३०	-	११६८७४.३०	४२.३३	-
चालु	१४६९९४६	१९८३४०	१६६८२८६	११७६२९७.७७	११०९६.२१	११८७३९३.९८	८०.०२	५.५९
जम्मा	१७४६०६६	२९०४४०	२०३६५०६	१२९३९७२.०७	११०९६.२१	१३०४२६८.२८	६४.०४	

सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद:

प्रमुख: महानिर्देशक, श्री तिर्थराज भट्टराई

सूचना अधिकारी: निर्देशक, श्री लक्ष्मण ढकाल

ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची:

- मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ र मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४
- नेपाल सरकार कार्यविभाजन नियमावली (गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र)
- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६
- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली २०७७ (पहिलो संशोधन २०७८)
- सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ तथा नियमावली २०७६ (दोस्रो संशोधन २०७९)
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सम्बन्धी आर्थिक निर्देशिका, २०७७

- राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७७
- राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन रणनीतिक योजना, २०७५/७६ - २०७७/७८
- सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन अध्यादेश, २०७७) स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको,
- विद्युतीय प्रणालीबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी रणनीति, २०७४ को पहिलो संशोधन, २०७६
- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना सञ्चालन निर्देशिका, २०७४ (दोश्रो संशोधन, २०७६)
- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा तथ्यांक व्यवस्थापन रणनीति, २०७६ (Strategy of Civil Registration and Vital Statics, 2019)
- नेपाल सरकारका निर्णय तथा परिपत्रहरू

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको वेबसाईट भए सोको विवरण: <https://donidcr.gov.np>

कार्यालय सम्पर्क नं.: ०१४२०००१४

सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता र ऋण, अनुदान एवम् प्राविधिक सहयोग वा सम्झौता

सम्बन्धी विवरण: विश्व बैंकको सहयोगमा सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सुदृढीकरण आयोजना (SSSPCR) संचालन भइरहेको।

सार्वजनिक निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिइएको विषय: औपचारिक रूपमा सूचना माग नभए पनि विभागसँग सम्बन्धित सूचनाहरू सम्प्रेषण भइरहेको।

समाप्त

